

Monumentnummer*: 523404

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 april 2006
Kadaster deel/nr 82946/78

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Zutphen Zutphen Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Zutphen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Zutphen B 2694

*Omschrijving***

Redengevende omschrijving onderdeel 4

POORTGEBOUW met HEKWERK (1902) naar ontwerp van de architect Ludewig uit Arnhem in overgangsarchitectuur, gebouwd als entreegebouw voor de Katholieke Begraafplaats met doodgravers woning en wachtkamer. Het poortgebouw is gesitueerd aan de Warnsveldseweg.

Het poortgebouw met rechthoekige plattegrond bestaat uit een hoog, licht risalerend middendeel afgesloten door een achtzijdig tentdak gedekt met gesmoorde kruispannen met op de begane grond een rondboogvormige doorgang afgesloten door een smeedijzeren hekwerk. Het tentdak wordt bekroond door een houten koepelvormige dakruiter. Aangekapt aan het middendeel bevindt zich aan weerszijden een lager eenlaags bouwvolume, afgesloten met een zadeldak aan de voorzijde gedekt met kruispannen. De kap van het linker bouwvolume is hoger dan dat van het rechter bouwvolume. De gevels met licht risalerend trasraam, afgesloten door een afgeschuinde rollaag, zijn opgetrokken in kruisverband versierd met geglazuurde baksteenbanden (koppen- en streklaag).

Op de begane grond van het CENTRALE BOUWDEEL bevindt zich de rondboogvormige doorgang met natuurstenen aanzetsteen. Aan weerszijden bevindt zich een kleine, smalle, staande raamopening met natuurstenen lekdorpel en latei. De voor- en de achtergevel van het centrale bouwdeel is voorzien van drie spaarvelden afgesloten door een natuurstenen rondboogfries. In de buitenste brede

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

spaarvelden bevindt zich een rechthoekig raam met roedenverdeling afgesloten door een natuurstenen latei waarboven een rollaag. Het centrale gesitueerde blinde spaarveld wordt afgesloten door twee rondbogen in plaats van drie. De rondbogen zijn voorzien van Christelijke symbolen met aan de voorzijde van links naar rechts: vis, twee kruisjes, alpha en omega, Chi Rho-teken en anker. Aan de achterzijde: een duif, alziend oog, een hand en centraal geplaatst het bouwjaar '19' en '02'. De afgeschuinde hoeken zijn voorzien van natuursteen, gedecoreerd met wijdingskruisjes. De gevels van dit bouwdeel worden beëindigd door een tandlijst, een geglazuurde koppenlaag en een keellijst. Door de afgeschuinde hoeken van de gevels is een achzijdig grondplan ontstaan voor het evenzoveel dakvlakken tellende tentdak. Het koepeltje op de kruin rust op een overhoeks geplaatste voet. De kepers van het dak zijn bekleed met zinkslabben

De binnenmuren van de poort, waar zich op de hoeken schampstenen bevinden, bevatten in het trasraam ventilatieroostertjes en een verhoogde paneeldeur met kraalprofiel. Deze wordt voorafgegaan door een gemetseld trapje. Het kozijn bevat natuurstenen neuten en dito dorpel. De deur wordt ontlast door een rollaag en streklaag. De rechterzijde van de doorgang bevat aan de poortzijde een identieke deur. De deur aan de zijde van de grafvelden is soortgelijk maar breder en in zes panelen onderverdeeld. Tussen beide deuren bevindt zich een (modern) raam waarvan het kozijn rust op een rollaag en boven eveneens wordt afgesloten door een rollaag boven een metsellaag. De zoldering van de poort bestaat uit een balkenplafond met kraalprofielgedelen. In de poortdoorgang bevindt zich een smeedijzeren DRAAIHEK met Jugendstilvormen. De twee openslaande vleugels van het hek worden over een in het klinkerpad gelegde rails geleid. De spijlen van het hek lijken met draad omwonden en worden door een gestileerde lelie om en om bekroond die onderling door sierlijke takken zijn verbonden.

In de voorgevel van het LINKER BOUWVOLUME bevindt zich een niet oorspronkelijk raam afgesloten door een latei waarboven een segmentboog. De boogtrommel bestaat uit sier metselwerk. In het rechter bouwvolume bevindt zich een gekoppeld raam dat op eenzelfde wijze aan de bovenzijde wordt afgesloten. In de linker zijgevel van het linker bouwvolume bevindt zich links een kelderraampje, waarboven aan weerszijden van het uitgemetselde, door uitkragende consoles ondersteunde, rookkanaal twee identieke draairaampjes zonder segmentboog. De schoorsteen is uitgerust met een geglazuurde sierband en hoger aangebracht overhoeks geplaatste siermetselwerk. De achtergevel van dit deel is voorzien van een aanbouw met doorgetrokken zadeldak. De achterzijde van het rechter bouwvolume is voorzien van een dubbele deur. De rails waarover deze naar buiten werd geleid is nog in het, in keperverband belegde klinkerpad aanwezig. De linkerhoek is met een soort steunbeer evenwijdig aan de gevel geplaatst, versterkt. In de rechter zijgevel komen drie steekraampjes voor en een dubbele geglazuurde sierband ter hoogte van de bovendorpel. Onder de puntgevel is een rondvenster geplaatst, waarin een lekdorpel, omgord door een rollaag.

In het nauwelijks gewijzigde eenvoudige INTERIEUR zijn van de oorspronkelijke onderdelen hoofdzakelijk de paneeldeuren bewaard gebleven. In de linker vleugel bevindt zich een kelder met troggewelven. Van de rechtervleugel zijn enkele ruimten afgetimmerd met board.

Waardering POORTGEBOUW met HEKWERK (1902) van algemeen belang:

- Als goed en gaaf voorbeeld van een traditioneel poortgebouw in Overgangsarchitectuur van rond 1900
- Vanwege de zorgvuldige detaillering, materiaalgebruik en constructie.
- Vanwege de situering en markering van de entree tot het katholieke deel van de begraafplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de herinnering aan het besluit van de katholieke geloofsgemeenschap zorg te dragen voor het eigen gedeelte van de begraafplaats.
- Vanwege de typologie van het gebouw van belang voor de Nederlandse grafcultuur, waar de functie van doodgraverswoning, wachtkamer en koetshuis is gecombineerd.
- Vanwege de functioneel ruimtelijke relatie van het poortgebouw met de overige complexonderdelen, de katholieke begraafplaats in het bijzonder.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Poortgebouw